06/05/2026

Αυτοψία στον Άγιο Δημήτριο από την Λίνα Μενδώνη: «Ο Ναός του Αγίου Δημητρίου αποτελεί τον πνευματικό και ιστορικό πυρήνα της Θεσσαλονίκης»

/ Επικαιρότητα

Στην καρδιά της πόλης, στον Ιερό Ναό του Αγίου Δημητρίου η Υπουργός Πολιτισμού ενημερώθηκε για τα εξελισσόμενα έργα συντήρησης και αποκατάστασης που υλοποιούνται από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης. Ο Ιερός Ναός, μνημείο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα δείγματα βυζαντινής

ναοδομίας παγκοσμίως. Το έργο χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του ΥΠΠΟ με προϋπολογισμό 500.000 ευρώ.

Η παρέμβαση αυτή αποτελεί το πρώτο έμπρακτο αποτέλεσμα του ερευνητικού προγράμματος «Μνημεία και σύγχρονος αστικός ιστός», το οποίο διερεύνησε τις δυνατότητες ανάδειξης του ναού και του αρχαιολογικού του χώρου.

Μετά την αυτοψία η Λίνα Μενδώνη δήλωσε: «*Ο Ιερός Ναός του Αγίου Δημητρίου αποτελεί τον πνευματικό και ιστορικό πυρήνα της Θεσσαλονίκης. Με το συγκεκριμένο έργο δεν αποκαθιστούμε απλώς χρηστικές υποδομές, αλλά αποδίδουμε στο μνημείο τον σεβασμό που του αρμόζει. Η βελτίωση της προσβασιμότητας και η δημιουργία σύγχρονων χώρων υποδοχής είναι υποχρέωσή μας απέναντι στην παγκόσμια κοινότητα που επισκέπτεται τον ιερό χώρο. Το Υπουργείο Πολιτισμού παραμένει συνεπές στις δεσμεύσεις του, υλοποιώντας έργα που συνδέουν οργανικά τα μνημεία μας με τις ανάγκες της σύγχρονης πόλης*».

Το έργο περιλαμβάνει την κατασκευή **δύο νέων κτηρίων** που θα φιλοξενήσουν

σύγχρονους χώρους υγιεινής και απαραίτητους αποθηκευτικούς χώρους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διασφάλιση της καθολικής προσβασιμότητας στο μνημείο. Στο πλαίσιο αυτό, εκτελούνται εργασίες για την κατασκευή νέας κλίμακας και ειδικής ράμπας πρόσβασης (πασαρέλα), οι οποίες θα επιτρέπουν την άνετη και ασφαλή κίνηση των ατόμων με αναπηρία και των εμποδιζόμενων ατόμων στον αρχαιολογικό χώρο. Διασφαλίζεται παράλληλα, ότι οι νέες κατασκευές θα είναι πλήρως ενταγμένες στο ιστορικό περιβάλλον, χωρίς να αλλοιώνουν τον χαρακτήρα του βυζαντινού μνημείου.

Στη συνέχεια, η Υπουργός Πολιτισμού πραγματοποίησε αυτοψία στο τέμενος Χαμζά Μπέη, γνωστό ως «Αλκαζάρ». Το έργο, συνολικού προϋπολογισμού 9.908.239,29 €, χρηματοδοτούμενο από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αποτελεί μια από τις πλέον σύνθετες και σημαντικές παρεμβάσεις στο ιστορικό κέντρο της Θεσσαλονίκης.

Η Υπουργός ενημερώθηκε για την επιτυχή ολοκλήρωση ενός εκτενούς φάσματος εργασιών. Έως σήμερα, έχουν πραγματοποιηθεί προληπτικές στερεώσεις του εσωτερικού διακόσμου, καθαιρέσεις σαθρών κονιαμάτων, ενέματα και συρραφές ρωγμών, καθώς και η κρίσιμη συντήρηση των ξυλοδεσιών και των μεταλλικών ελκυστήρων. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η ολοκλήρωση της επιστέγασης των θόλων της περίστυλης αυλής και της βόρειας αίθουσας με φύλλα μολύβδου, ενώ έχουν ήδη απομακρυνθεί τα εσωτερικά και εξωτερικά ικριώματα σε μεγάλο τμήμα του μνημείου.

Η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη, μετά το πέρας της αυτοψίας, δήλωσε: «Το Τέμενος Χαμζά Μπέη, ένα τοπόσημο άρρηκτα συνδεδεμένο με την πολυπολιτισμική ιστορία της Θεσσαλονίκης, ανακτά τη δομική του υγεία και την αρχιτεκτονική του αίγλη. Παρά τις μεγάλες τεχνικές προκλήσεις και τα νέα αρχαιολογικά δεδομένα που ήρθαν στο φως, οι υπηρεσίες μας αντέδρασαν με ταχύτητα και επιστημονική επάρκεια. Με τις πρόσφατες τροποποιήσεις των μελετών, προστατεύουμε αποτελεσματικότερα το αυθεντικό υλικό του μνημείου και θα το αποδώσουμε στους κατοίκους και τους επισκέπτες της πόλης, όχι ως ένα κλειστό μνημείο, αλλά ως έναν ζωντανό πυρήνα πολιτισμού που αναβαθμίζει συνολικά το ιστορικό της κέντρο».

Κατά τη διάρκεια της αυτοψίας, δόθηκε έμφαση στην ευελιξία που επέδειξαν οι υπηρεσίες του Υπουργείου απέναντι σε απρόβλεπτα τεχνικά ζητήματα. Η αποκάλυψη ιχνών του προϋφιστάμενου μιναρέ στη νότια πλευρά επί της οδού Εγνατίας, σε συνδυασμό με την ύπαρξη δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας, επέβαλε την επικαιροποίηση της μελέτης θεμελίωσης. Επιπλέον, ο εντοπισμός νέων αρχαιολογικών ευρημάτων έμπροσθεν του Προστώου την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2026, οδήγησε σε μια καινοτόμο αναπροσαρμογή της στατικής μελέτης ενίσχυσης.